

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, praecipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 5. Quomodo consolandi sint, qui detrimentum Famæ vel Honoris sunt passi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](#)

caelorum emimus. Jubeat ergo meminisse illorum S. Davidis
verborum: Euntes ibant, & siebant, mittentes semina sua
(offerentes pecunias, quæ ipsis vel à magistratu, vel ab hoste
auferebantur) Venientes autem venient cum exultatione
portantes manipulos suos. Ps. 125.

VI. Denique jubeat sperare, quod, sicuti Dominus Jobo
duplicia restituit, ita & ipsis possit, & verò etiam velit (si ita
ipsiis utile fore videbit) duplicia restituere; certè necessaria
non negabit; neque enim ad solos Apostolos & Religiosos,
sed omnes alios, qui cum patientia & charitate dimiserint bo-
na sua, pertinet illa Domini promissio: Omnis, qui reliquerit
domum aut agrum &c. propter nomen meum, centuplum ac-
cepset, & vitam eternam possidebit. Matth. 19. Audiant ergo
S. Augustinum dicentem in Psalmum 34. Illum quare, qui de-
esse non potest. Subtrahuntur, qua dedit; nunquid subtrahi-
tur, qui dedit?

§. V.

Quomodo consolandi sint, qui detrimentum
Famæ vel Honoris passi sunt.

I. **S**ullæ alia, ejusmodi Personæ consolatione indigent;
cùm enim, teste Salomone Prov. 22. melius sit nomen
bonum, quam divitiæ multæ; imò quam mille thesauri pre-
tiost & magni, ut Eccl. 41. ait, facile credi potest, jacturam
quoque famæ & honoris gravius, quam ullum aliud detri-
mentum sentiendum esse, atque adeò præ aliis afflictionibus
consolationem exigere. Hanc ergo ut offerat Operarius, in-
Primis hortetur ejusmodi afflictos, ut Christi exemplum sibi
diligenter ante oculos proponant, & quasi dicentem audiant:
*Si Dominū Boelz ebub vocaverunt, quanto magis domesticos
eius?* Matth. 10. dicant itaque: *Ego quidem justè hac patior,*
Dominus autem quid fecit? Lucæ 23. Imò considerare ju-
beat, quam multi ipsum etiam DEVM blasphemant, debitum
que ei honorem negent: sicuti ergo DEVS nihil propterea tur-
batur & dolet, ita nec ipsis, qui injuriam passi sunt, tristari de-
bent.

II. Hortetur, ut meminerint illam injuriam aut verba
contumeliosa à DEO exisse, & permissa esse; dicant ergo a-
nimæ

nimē suā vindictā spiranti: Dominus praecepit ei, ut mā mag
ret mihi, & quis est, qui contradicat? obmutui, qui atq[ue] in ille

III. Persuadeat illis, tantum & talem esse quemq[ue] veste
lis & quantus est in oculis DEI; parū ergo curandum ret?
quidquid de illis sentiant homines; neque enim proprie quer
ger esse quis incipit, si alij ægrum dicant; neque sol sp[iritu] V
rem suum amittit, si aliqui obscurum eum esse afferunt: vita
propterea, quod aliqui asinum, leonem, capram vocem clara
erit. Verbo: si cuncta contra aliquem dicentur, quatuor t[em]pus
malitiosissimè possent, quid ipsi noceret, si omnino illud
permitteret, nec plus, quam festucam perpendere? non adib
vel unum capillum extrahere possent: ut recte Thomas Eg[er] fl
ensis l. 3. c. 46. discurrat. Sequuntur ergo tales ejusdem flatu
Authoris consilium l. 2. c. 6. dicentis: Bonorum gloria dua
conscientiis eorum, & non in ore hominum. Justorum bro
tia de DEO est, & gaudium eorum de veritate omni
vera & æternam gloriam desiderat, temporalem non detra
Et qui temporalem requirit gloriam, aut non ex animo custi
temnit, minus amare convincitur cælestem. Magnam Eg[er] h
cordis tranquillitatem, qui nec laudes curat, nec vita super
Facilè erit pacatus & contentus, cujus conscientia mundus vincit
Non es sanctior, si laudaris: nec vilior, si vituperaris. Quia sit:
hoc es; nec major dici vales, quam DEO teste sis. Si autem es?
quid apud te sis intus, non curabis, quid de te loquantur? feni
nes foris; nam, ut recte dixit S. Ambrosius de offic. Be[ne]ficiis post
conscius falsis non debet moveri, nec estimare plus p[ro]miseris
in alieno esse convitio, quam in suo testimonio. Certe citius
aliorum sensu miser est (ut appositi S. Salvianus l. 1. de non
vid. dixit) sed suo, & ideo non possint cuiusquam falsi sonu
cio esse miseri, qui sunt heretica conscientia beatii. verò

IV. Hortetur, ut is, qui injuriam accepit, peccata fortis
vilitatem inde exortam bene perpendat; ut verè nihil mus
agnoscat; sic enim haud difficulter contemni & infirmare resor
finet; quis enim ægre fert, si in nihilum verba contumelias consi
jacentur? quis indignatur, si de sterquilinio, de stulto? V
honorifice homines loquuntur?

V. Ostendat illi tantam esse dignitatem, si quis in diu
nit, & contemnatur, ut erubescere potius deberet, quod ad Puer
ad talem dignitatem eum evehat; quid enim dignius? V
dend

magis majestate plenum, quam ipsi Christo orbis Servatori si-
tu milie fieri? quantopere honoratum se crederet is, cui Rex
vestem proprij filij sui dono mitteret, eamque induere jube-
ndum ret? hoc autem beneficium & honorem exhibit DEVS illi,
quem contemni & injuriis affici finit.

VI. Ostendat, quam nihil proficiat, mutuas injurias & con-
serunt vitia reponendo. Id profectò eleganter hac similitudine de-
ocem claravit S. Chrysostomus c. 5. in Epist. ad Thessal. Convictia-
c, quibus est quisquam? Vituperavit? tu clade os tuum: si enim
no illud aperueris, concitabis magis ventum hunc: non vides in
adibus, quod, quando è regione directè due janua opposita sunt
flatus ebemens irruerit; si alteram claueris, nihil efficit
ejus flatus, sed plurimum de illius robore praecidatur? Ita & hic
dua sunt janua, ostium & illius, qui te vituperat, & pro-
orum bro afficit: Si tuum occluseris, & spirationem non dederis,
erit omnia istum flatu extingues; si vero aperueris, effranis red-
detur. Dicatur ergo, quisquis injuriam passus est: posui ori meo
custodiam, cum consideret peccator adversum me, obmutui,
humiliatus sum, & filii à bonis. Hoc enim silentio duo in-
super commoda consequetur. Primum est, quod sic magis se
vindicet de lèdente; nam, ut S. Ambrosius lib. 2. de offic. c. 3.
is. Quia: Si taceas, si dissimiles, solet dicere (convictor) quid ta-
Si audies? loquere, si audes? sed non audes, mutus es, clinguem te
antur feci. Si ergo taceas, plus rumpitur, & istum se reputat, illusum,
ben posthabitum, ac irrisum. Si respondeas, superiorem se factum
arbistratur, quia pacem invenit. Secundum est, quod ipsa ta-
cerit citurnitate famam sibi hominis virtuosi comparet, quâ famâ
non potest esse præstantior; sicut enim, si dolium percussum
sonum edat ad minimum ictum, vacuum esse colligimus; si
verò non resonet, plenum esse dicimus; ita plenos gratiâ &
ccata fortitudine existimamus esse, quos ad injurias tacere adverti-
nihil mus. Hinc Ecclesia de SS. Martyribus canit. Non murmur
resonat, non querimonia, sed corde tacito, mens bene conscientia
conservat patientiam.

VII. Non parùm etiam proderit eos, qui injuriam inferūt,
considerare quasi infantes, phræneticos, insanos &c. quod me-
diū S. Basilius hom. 10. de ira suggestit, dum dixit: Si parvus
puer te verbis contumeliosis peteret, occasione tibi possis ri-
dendi daret. Quod si phrænes captus, & sensu encidens verba
Instru. III. X Gita

vita incomposita & stulta minimèq[ue] vera dicat, misera potius, quam odio dignus erit. Hoc medio usus est Cudum in Cruce dixit: Pater dimitte illis, quia nesciunt faciunt. Luc. 23. Eodem usus est & Seneca, hinc quin sibi oblatrantibus dixit: Moveret, si judicio hoc ha nunc morbo faciunt. Non de me loquuntur, sed de le rea lingua alienâ loquenti (juxta commune adagium descendum est; atqui lingua convitians non est Christi sed diabolica (nam ut bene advertit S. Hieronymus a flocum: Iraisci hominis est, frenum iracundia in Christiani) ergo tacendum est potius, quam loquendu

VIII. Declareret, si famam recuperare velit, par optimum eligendum esse, qui hoc officium præster; ne autem esse meliorem, & peritiorem DEO, utpote cu juvandi artes suppetant, quique plurimis documentis in hoc negotio dexteritatem probârit, suadeat ergo, ut flictus cuin silentio causam suam committat, audiatque videm monentem: Revela Domino Giam tuam, & eo, & ipse faciet. Ps. 36.

IX. Interdum etiam proderit exempla eorum ob ponere, qui ultro honores, vel jam adeptos dimiserunt, latos recusârunt. Quales sunt in primis ipse DEI Filius, & Apostolo Philipp. 2. cùm in forma DEI esset, non arbitratus est, esse se æqualem DEO, sed semetipsum evit formam servi accipiens. Cujus exemplum secutus Pontificibus summis S. Cælestinus, qui ultro ad eum dicit, felicito Papatu. Pius V. vero, et si non omnino relatum cum tanto tremore suscepit, & sustinuit, ut de Quamdiu inter Monachos fui, erat salutis meæ spes hanc autem Cardinalis cœpi nutare de illa: nunc vero Pontifici vix spci aliquid videtur reliquum. Quod idem Leo II. sensisse dicitur, ut qui & ipse dixisse auditus es nam infimi Monasterij potius, quam Regni Cælorum tenere licuisset! Quibus etiam Adrianus VI. adjungit, qui sibi ipsi hoc Epitaphium composuit: Hadrianus hic situs est, qui nihil sibi infelicius in vita, quam quod raret, duxit. Ex Episcopis vero B. Petrus Damiani, S. Ciriarius Nazianz. S. Adalbertus, Justus, Arnulphus Carolinus. Ayus Episcopatu cesserunt, S. Thomas vero, S. Bernar-

S. Bernardinus & alij innumeri, etiam oblatam recusarunt. Ex Imperatoribus, Imperatricibus, Regibus & Reginis multi ab Hieronymo Plato l. i. c. 26. & 27. recensiti ultro illum honorem abdicarunt. B. Carolomannus Caroli Marcelli Regis Filius etiam porcos custodivit, uti & B. Alexander Davidis Scotiae Regis Filius vaccas mulxit.

X. Denique non parum etiam proderit ad ejusmodi infamiam & contumeliam æquo animo patiendam, si is, qui eam patitur, imaginari sibi jubeatur, se nunc specimen suæ doctrinæ in virtutum, & humilitatis maximè, studio haustæ præbendi optimam occasionem habere, quem in finem ij, qui contumelias & injurias inferunt, quasi argumentantium vi-ces obeunt, quibus proinde non melius respondebit, corumque argumenta eludet, quam si silentio & patientia ad Christi exemplum ea excipiat; sic enim cum eodem Christo insignem sibi apud cælestes Spectatores & Auditores laudem, & nomen super omne nomen comparabit.

§. VI.

Quomodo consolandi sint, quibus Amicus,
vel Patentes, vel Liberi sunt mortui.

I. His potissimum Operarius persuadere conetur, nullam ipsos causam tristitiae habere, sive DEVM, sive defunctum, sive seipatos attendant. Nam 1. Si ad DEVM attendant, ille repetit, quod suum erat: si ergo, dum Depositarius repetit depositum suum, volentes reddimus, cur, si Pater cælestis repetit amicum, quem nobis ad tempus concessit, doleamus, & queramur? Præterea si boni Christiani sumus, nihil aliud velle debemus, quam quod vult DEVS; si ergo ille voluerit defunctum nobis auferre, quidni & nos velimus? Cur ergo non exclamamus cum S. Hieronymo ad Paulam de obitu Beatrix. Bonus est DEVS, & omnia, qua bonus facit, bona sint, necesse est. Mariti orbitas irrogatur, plango, quod accidit; sed quia sic placet Domino, aquo animo sustinebo. Unicus raptus est filius; durum quidem, sed tolerabile, quia sustulit ille, quem dederat. 2. Si ipse defunctus attendantur, vel bonus is fuit, & bene defunctus est; vel malus fuit, & male obiit: Si bene, latandum potius est, quam tristandum; nam ut S. Chrysostomus Hom. 23. in Matth. ait: Illum abyssum in prata flo-